

Irud. 1.4. Mulisko Gaineko III harrespileko ebakidura estratigrafikoa, E-W ardatza jarraituaz.

Koordenatuak

Orria: 64 (Donostia)

Longitudea 01° 44' 26" Latitudea 43° 13' 43"

Altitude 415 m.

Orria 64-46 (Urnieta)

X.585.685 Y.4.786.910 Z.415

II. Indusketen kondaira

X. PEÑALVER

Mulisko Gaineko aztarnategia J. M. HERNANDEZek aurkitu zuen 1956an, harrespil 1aren lekuko nabarmenena lekutuz -1,45 m-koa.

Urtebete geroago idorokuntza honen berri eman zen. 1976ean, L. MILLANek harrespil 1a eta 2a aurkitu zituen eta 2 urte geroago —1978an—, berak L. del BARRIOrekin batera harrespil 3a eta lurrean etzanda zegoen beste zutarri bat.

Orain argitaratzera goazen indusketa arkeologikoa hiru ekinalditan zehar —1983, 84 eta 85ean— eginikoa dugu.

Aztarnategian zuhaitz-mintegiak egoteak eragin nabarmena izan zuen beraren kontserbazioan. 1978an eremu-jabea den paperfabrikaren pinuak moztuak izan ziren multzoa kokatzen den tokian.

Ala ta guztiz, ordurako mendi-pista baten erai-kuntzak erabat hondatu zuen harrespiletako bat. 1983an, pinu-mozte baten ondoren, eta egurra ateratzeko asmoz, aipaturiko pista luzatzen hasi ziren, aztarnategiaren erditik pasatu nahian, baina metro batzuk urrutiratzea lortu ahal izan zen. Lan hauetan ari ziren kamioietako batek multzoaren gainean maniobrak egitea ez zen ebitatu ahal izan eta ondorioz zutarria eta harrespilen ortostato ugari hautsi zituen.

Hauek, ahal den neurrian edo posible izan den kasuetan berrizatuak izan dira.

Aspalditik Mulisko Gaineko tokiari bertakoek Kanpusantu Zaharra deitzen zioten.

Indusketa-lanak hasi aurretik eremua laukizkatua izan zen koordinatu kartesiarren metodoa jarraituz, abzisa-ardatza (X) EM norabidearekin eta ordenatu-ardatza (Y) IH norabidearekin bat etorritz. Bi ardatzen elkar-puntutik abiatuz, eta HI norabidean aztarnategia metroko unitateetan, batetik hasiz eta kontsekutiboki zenbaki bakoitz deituz, azpizatitua izan zen. Era berdinean, eta puntu berdinetik (O) hasiaz, EM norabidean ere azpizatitua izan zen unitate berdinetan letraz deituak izanez.

Hegoalderantz hedatu behar izanez gero, gertatu zen bezala, lauki hauek zenbaki parez deituak izan ziren.

Metro bateko lauki bakoitza, 0,33 m.ko aldeak dituen 9 sektoretan izan zen banatua.

Lur denak, 4 mm.ko sarebegia zuten bahez iragaziak izan ziren. Indusketa Donostiako Aranzadi Z. Elkarteko Historiaurre-Sailak prestatu zuen. Aurkituntzak San Telmo Museoa, Aranzadi Z. Elkartearen babesean daude.

Arg. 2.1. Mulisko Gainaren indusketa.

III. Aztarnategiaren deskribapena

X. PEÑALVER

Mulisko Gaineko multzo megalitikoa 4 harrespilak, ganbara bikoitzeko zistak eta bera inguratzen duen tumuluak, zutarri batek eta ezaugarri zehazgaitzak dituzten beste bi egiturek osatzen dute.

Harrespilak, H aldetik I aldera, batetik laura zenbakituak izan dira.

Harrespil 1.a

Monumentu hau, neurriz (kanpo-diametroak), multzo honetako haundiena dugu, eta bere diametroa IHra 5,60 m-koa da eta E-Mra 5,45 m-koa.

Hau 31 lekukok osatzen dute, bat ezik — konglomeratuzkoa — besteak hareharri gorritzko harlauzak dira. Lekukoak, zonalde batzutan, bata bestearen ondoan jarrita daude murruska bat osatuaz, beste une batzutan berriz osatugabeko tarte batzuk gelditzen dira.

Gaur egun lekuko hauen altuerak, 0,20 m eta 0,78 m. tartean daude, zabalerak 0,21 m. eta 0,69 m. tartean eta lodierak 0,07 m. eta 0,15 m. tartean.

Peristalitoaren IM-eko zonaldean neurri galante-ko lekuko bat aurkitzen da. Indusketa-lanak hasi aurretik bere altuera 1,47 m-koa zen, eta zabalera